

Parshas Re'eh

פרשת ראה

אבד תאבדון את כל המקומות וכו' לא תעשון כן לה' אלוהיכם
"You shall obliterate all of the places of idol worship... Do not do so to Hashem
your G-d."

The Gemara in Makkos¹ learns from this Pasuk, that it is forbidden to destroy or erase the name of Hashem. Not only the actual name of Hashem may not be destroyed, but also all objects of Kedusha may not be destroyed or disgraced.² The purpose of this commandment is to instill in us an awe and reverence of all items connected with Kedusha. In this way we will come to respect and revere Hashem himself.³

There are many aspects to this Din, and we will try to discuss some of them briefly. For more details, and for specific Shailos, a Rov should be consulted.

Before we discuss the practical cases, it is important to note, that there are two distinct levels of Kedusha regarding Divrei Torah and Sheimos. Some items have a Din that they may not be erased at all, while others may be erased. However, even those that may be erased, may still have Kedusha, and one must treat them with due respect. Therefore, even these items may not be brought into unclean places (i.e. bathrooms), or be left around in a disgraceful manner. This distinction should be kept in mind when reading the following paragraphs.

I. The first Halacha that is learnt from this Pasuk, is that it is forbidden to erase Hashem's names. There are two groups of names that have Kedusha. The first group, are the seven names that refer directly to Hashem (יקוק, א-דני, א-ל, א-לוקים, ש-די, צב-אות, אהי-ה חנון and רחום).

The first group of names, are forbidden to erase, in any way, including writing over them or covering them with "white-out" or a sticker.⁴ One is also not allowed to cause these names to become erased, even without doing so directly, for example, leaving them in the rain.⁵ If one wishes to dispose of a paper with one of these names written on it, it must be placed in Sheimos.

Regarding the second set of names that we mentioned, there is a Machlokes Haposkim if they may be erased. The Shulchan Aruch⁶ paskens, that they do not have the Kedusha of the first group. However, if they were written as a reference to Hashem, they have the Kedusha of Divrei Torah, and must be put in Sheimos.⁷

If one writes the name of Hashem in a different language (e.g. G-d), one is permitted to erase it. However, it may not be brought into a bathroom, or treated with disgrace. Therefore, it should be placed in Sheimos⁸. Furthermore,

¹ כ"ב ע"א

² מפורש שם לענין עצי הקדש, וע' רמב"ם ספה"מ ל"ת ס"ה, ומג"א ס' קנ"ד סק"ט

³ חינוך מצוה תל"ז

⁴ שו"ע יו"ד ס' רע"ו ס"ט וע' ברכ"י שם אות כה, ביאו"ה ס' ל"ב סי"ז ד"ה טיפת דיו, וע' גיטין י"ט ורמב"ם הל' שבת פ"א ה"ט ז

⁵ רמב"ם יסוה"ת פ"ו ה"ח שכתב דוקא ביד, אמנם בחזו"א ידים ס"ח אות י"ז כתב דל"ד וה"ה גרמא אסורה, רק שיש ב' מיני גרמא ע"ש. ובתשב"ץ ח"א ס"ב משמע דאיסורא מיהא איכא, וע"ע שד"ח מער' מ' ס"א, נוב"י או"ח תניינא ס' י"ז, ואחיעזר ח"ב ס' מ"ח וע' לקמן לענין עיתונים מש"כ שם

⁶ או"ח ס' פ"ה ס"ב וכן ברמב"ם שם ה"ט ע' כס"מ

⁷ ע' מ"ב שם שהביא דעת הראב"ד דאוסר גם באלו להזכירם במקום טינופת, וכ"פ הב"ח פר"ח והח"י"א. וע"ע שו"ת הרא"ש כלל ג' ס' ט"ו.

וכן משמע מהג"ה רע"א ביו"ד שם

⁸ שו"ע ס' רע"ו, וברע"א כתב דדינה ככינויים, וע' ש"ך יו"ד ס' קע"ט ס"ק י"א, ובמ"ב ס' פ"ה סק"י, ובשו"ת בנין ציון ס' ס"ח, תומים חו"מ ס' כ"ז וערה"ש שם. וע"ע בפ"ת ס' רע"ו ושו"ת מנח"י ח"א ס' י"ז אות י"ד

to say the word "G-d" for no reason, according to many Poskim is forbidden in the same way as any other name of Hashem is forbidden.⁹

On American coins and dollar bills, is printed "In G-d We Trust". These coins and bills certainly do not have any Kedusha¹⁰. However, some Poskim say that one should still not treat them in a disgraceful manner. Therefore, according to these Poskim, one should not enter a bathroom without covering them. There are some belts and shoes that have a penny stuck in them for decoration; one may need to remove them (or the penny) before going into a bathroom. For practical Shailos consult your Rov.¹¹

As a way of preventing the creation of "sheimos", many people place a dash in the middle of the word (e.g. ל-א). It is important to know, that many Poskim do not consider this a valid way of circumventing the Kedusha of Hashem's name. Even from those who consider this an effective method to permit its erasure, many stipulate that it still must be treated with the respect of "sheimos".¹²

R' Chaim Kanievsky Shlita, was once requested to send a letter to a person who lived in בית א-ל, a city in Eretz Yisrael (there is a hospital in New York with this name as well). After some time, when he still had not sent it, someone asked him the reason for his delay. He responded, "I don't know how to write the address. If I write the name of the city as is, it may come to be thrown in the garbage. If I write בית קל with a "ק", the postmaster won't deliver it. To write בית א-ל separated with a dash, I am unsure if this helps. Therefore, I preferred not to send the letter at all."¹³

Although R' Chaim Shlita was Machmir in regard to the name of a city or place. (ע"ש שכתב דמסתבר דמותר ורק החמיר) There are many Poskim who say, that in a case where the name of Hashem is being used in the name of a city or place, it does not have any Kedusha and may be disposed of in the garbage. As always, a Rov should be asked.¹⁴

A final Halacha that should be mentioned here is that it is forbidden to engrave or otherwise write the name of Hashem on any vessel or ornament. If one did make such an ornament it may not be used¹⁵. It is not uncommon to see necklaces etc. with the name ש-די engraved on it. These necklaces should not be worn, and should be placed in Sheimos.¹⁶

II. So far we have discussed the actual names of Hashem. However, not only the names of Hashem must be treated with respect, but also all Psukim and Divrei Torah as well¹⁷. Any paper or object that has written on it a Pasuk or a partial Pasuk has the status of Sheimos and must be treated accordingly, even when it does not include Hashem's name. A partial Pasuk is defined as any three (some say four) consecutive words of a Pasuk¹⁸.

⁹ רבינו ירוחם נתיב י"ד ח"ח דהמזכירו חייב נידוי, וכן בתומים שם ובמ"ב שם. וע' אג"מ יו"ד ס' קע"ד ובש"ך ס' רל"ז לענין שבועה דס"ל דאסור להזכירו. אמנם בשו"ת רע"א ס' כ"ה ואחיעזר ח"ג ס' ל"ב הקילו ע"ש וע"ש שו"ת מנח"י ח"א ס' י"ז ובהליכות שלמה פכ"ב ס"ז ובהג"ה שם

¹⁰ דהוה כמעשה קוף בעלמא ע' אג"מ יו"ד ח"א ס' קע"ב בענין עיתונים וכדומה וכ"כ במנ"י שם ס' י"ח אות כ'

¹¹ באג"מ שם משמע להקל. וכן בשבט הקהתי ח"ג ס' רע"א, ובהליכות שלמה פ"כ סכ"א בהג"ה הקיל להכניסו לבה"כ, וכן שמעתי מהגר"ש קמינצקי שליט"א ובשם הגר"ש אלישיב שליט"א. אמנם במנח"י שם מחמיר, וכן הובא בשם הגר"ח קנייבסקי בס' נקיות וכבוד התפילה

¹² ע' אב"נ יו"ד שס"ה ד"ק רוב לודאי" דלא מהני וכן בשלמת חיים בס' תק"מ במהד"ח, אמנם שמעתי שהגר"ש אלישיב שליט"א התיר בכה"ג, וכ"כ באחיעזר ח"ג ס' ל"ב, וכן נהג הגרשז"א ע' הליכות שלמה פכ"ב הערה 34. וע"ע בס' צדקה ומשפט ס' ט"ז בהג"ה אות פ"ח הובא בס' דרך שיחה שימ"ח עמ' מ"ז

¹³ ע' בקונטרס באר בשדי שנדפס בסוף ח"ה בשד"ח בענין השם של ספרו שיש בו שם ה' אבל אין הכונה לכך אלא ללשון שדה, ושם הביא דעות לכאן ולכאן גם לענין שם מקום שמכוונים לשם ה' ע"ש, וע' ב' אלי' רבה ס' קמ"ב אות ג' שהתיר בכה"ג. וכ"כ בשו"ת חת"ס ח"ו - ליקוטים ס"ה

¹⁴ שו"ע ס' רע"ו סי"ג

¹⁵ ע' אג"מ יו"ד ח"ב ס' קל"ו וחת"ס שם. ובפ"ת רע"ו הביא מהפנים מאירות ח"ב ס' קל"ב שצידד להקל במקום שלא יבוא למחקו, ומסיק שלא להשתמש, ושם איירי שחקוק על כוס, ובנד"ד אפשר דגרע טפי דיבוא להכניסו לביה"כ. וע' חו"י ס' ט"ז ושאלת יעב"ץ ח"ב ס' ק"מ הו"ד בשערים מצוינים בהלכה ס' כ"ח אות י'. ובגליון מהרש"א על השו"ע שם. ובערוה"ש כתבו דכולו צריך גניזה וע' מהר"י אסאד יו"ד ס' רצ"ג

¹⁶ רמב"ם שם רא"ש שבת פט"ז ס"א ושו"ע או"ח ס' של"ד סי"ב ובמ"ב שם

¹⁷ שו"ת הרשב"ש ס' תפ"ב הובא בפ"ת ס' רפ"ד סק"א. וע' גיטין ו: וברמב"ן שם. בשו"ע יו"ד ס' רפ"ד פסק דג' תיבות יש בהם קדושה, וע' בערוה"ש שם ס"א שהביא דעות ראשונים דבעינן ד'

If only two words are written that are meaningful when read on their own, they may also have Kedusha and should be placed in Sheimos.¹⁹

This Din is especially relevant on Simcha invitations and many fliers that announce various events. If three or more words of a Pasuk are printed on them, they must be placed in Sheimos. However, there are many ways of avoiding this, if one changes the wording of the Pasuk slightly. For example, in the place of writing: קול ששון וקול שמחה קול, one can write: קול ששון ושמחה קול חתן וכלה. In this way, one is not actually quoting a Pasuk. The same can be done with most of the commonly used Psukim.

Not every time a Pasuk is quoted does it have Kedusha. Many times the Psukim are not used in a way of quoting the actual Pasuk, but rather as a saying or expression. For example, אבד חסיד מן הארץ is a portion of a Pasuk, which is often used as an expression. In such case, it would not have Kedusha. However, it is often difficult to ascertain the intent of the writer, since many times the intent is indeed to quote a Pasuk.²⁰

III. Not only words of Psukim have Kedusha, but also all Divrei Torah. This includes quotes from the Gemara and Chazal, as well as any other Divrei Torah, even those written in English (or any language). Furthermore, all Brachos and Tefillos that were instituted by Chazal are "sheimos". Often Mosdos send in the mail a printed Tefillas Haderech or סדר בדיקת חמץ etc. These items are "sheimos", even if the names of Hashem are omitted or abbreviated²¹.

As before, if the quote from Chazal is used as an expression it does not have Kedusha. For example, ענבי הגפן, is a Gemara in Pesachim (מ"ח ע"א), however, it is also a commonly used phrase to praise a married couple. If the intention was not to quote Divrei Chazal, then such a paper can be thrown out (וכנ"ל).

Newspapers that contain Divrei Torah (Hamodia, Yated etc.) according to some Poskim should be placed in sheimos.²² However, R' Shmuel Kaminetsky Shlita paskens that one may wrap them in a bag and place them in the garbage.²³

IV. The Mishna in Pirke Avos says:

"One who honors the Torah, will be treated with honor by other people. One who disgraces the Torah, will be treated with disgrace by others."

This dictum is learned from the Pasuk יקלו יקלו וכבודי אכבד ובזי יקלו - "Those who honor Me, I shall honor, and those who disgrace Me, shall be disgraced." This is to say, that one who treats the Torah with awe and respect, is giving honor to none other than Hashem himself. One who does not give proper respect to the Torah, is in essence disgracing Hashem himself ח"ו.

It is said about the father of Rashi that he would take meticulous care to wipe the dust off the bookshelves of sefarim. He was informed from Shomayim, that in the Zchus of his great Kavod for the Torah, he would have a son. This son was Rashi, whose words illuminate the Torah world until today.

May we be Zocheh to give the appropriate Kavod to the Torah, and through this Z'chus, witness the complete revelation of Kavod Shomayim, Bimheira Byameinu.

Good Shabbos,

מאיר הלוי
פעיה"ק תובב"א

¹⁹ כ"מ ברשב"ש הנ"ל וכ"כ בס' גנזי הקודש עמ' קי"ד בשם הגר"ח ק

²⁰ יו"ד ס' רפ"ד ס"ב לענין שרטוט וה"ה כאן דהכל מטעם קדושה, כן הובא שם עמ' קט"ז בשם הרבה פוסקי זמנינו. וע' שו"ת שבט הלוי יו"ד ס' קס"א

²¹ כ"פ בשו"ע או"ח ס' של"ד סי"ב לענין הצלה מדליקה, ע"פ תוס' שבת קט"ו והרא"ש שם. וע' אג"מ יו"ד ח"ב ס' קל"ה דאפי' אין בה שם ה' חייב בגניזה. וע"ש שאסר לשולחם בדואר אפי' כותב עליהן שטעונים גניזה, וצ"ע למה אין נוהגין כן

²² אורחות רבינו ח"א עמ' ר"א

²³ ויש שהתירו עכ"פ להניחם בצד האשפה וממילא ילקחו עמה, ע' לעיל מש"כ לענין גרמא ובשו"ת אחיעזר שהבאנו. וע' בשלמת חיים במהד"ח ס' תקמ"ה שהביא מס' אחד שמקיל וכתב דחלילה לסמוך עליו, ע"ש. אמנם בבית אפרים יו"ד ס"א התיר ע"י גרמא כגון לומר לעכו"ם או קטן וכ"כ החת"ס או"ח ס' ל"ב ויו"ד ס' רס"ו דאפי' ע"י פס"ר אפשר דמותר, ע"ש ובערוה"ש רע"ו ס' ל"ו

